

LA POSTVERITAT

El professor García del Muro, doctor en Filosofia, ha publicat un llibre sobre la Postveritat: *“Good Bye, Veritat. Una aproximació a la Postveritat”*, Pagès Editors 2018.

Allí diu que el concepte clàssic de veritat, com a adequació del discurs a la realitat, està en crisi des de la segona meitat del segle XX: “Creure massa en la veritat ens ha portat al dogmatisme i als totalitarismes. Per tant, per reduir la violència s’ha de diluir la noció de veritat”, aquest és un dels principis del pensament feble de l’anomenada Postmodernitat.

¿Quin serà doncs ara el criteri de veritat? Doncs, un criteri intern: la subjectivitat. **Veritat serà tot allò que jo vull que sigui veritat.**

No és que la *postveritat* s’identifiqui amb la mentida: qui menteix accepta l’existència de la veritat. El que la *postveritat* postula és la no existència de la veritat, cosa que Nietzsche ja va avançar fa temps: “Ja no hi ha fets, sinó sols interpretacions”.

Actualment no ens interessa la veritat, sols valorem l’opinió i l’emoció, i preferim una explicació falsa a cap mena d’explicació. Al segle XXI vivim amb una credulitat sorprenent. I aquesta alienació i capacitat de manipulació és aprofitada per la política que s’ha contaminat amb el món fictici de la publicitat: més que presentar fets pretenen encomanar emocions i entabanar amb la retòrica.

El professor del Muro insisteix en el “criteri tribal” per acceptar una afirmació, és a dir: “Que ho diuen els meus” o que “ho diu el meu líder”, amb

l’agreujant actual que *Google* o les xarxes m’envien la informació ja seleccionada perquè m’agradi o m’interessi, amb la qual cosa la nostra visió cada vegada és més pobra i tendim a fer dels nostres grups compartiments estancs, illes que no es comuniquen, la qual cosa fa que no coneguem els qui no són “dels nostres”, amb el consegüent perill per a la convivència i la democràcia.

Quan connectes a *Facebook* el que t’apareix a la pantalla és allò que l’algoritme diu que has de veure. Ell “sap” les coses que més t’interessen. Els algoritmes no són de domini públic. Pertanyen a empreses privades i responen, evidentment, als seus interessos comercials particulars.

La versió del món que ens trobem cada dia en el nostre entorn personal ha estat invisiblement seleccionada per reforçar les nostres creences preexistents.

Per conèixer una societat cal resseguir el rastre del diner que marcarà les prioritats i on hi ha els veritables interessos. Si el diner acaba en *Google* o *Facebook* vol dir que aquesta societat està més interessada en la manipulació que en la veritat.

Sembla com si els pensadors que han promogut la cultura de la postveritat no s’adonessin que sense veritat no hi ha manera d’apuntalar cap principi moral de validesa universal.

Un cop clausurat el concepte de veritat, mai no es podrà justificar que certs valors morals són preferibles a altres. El professor G. del Muro acusa els autors postmoderns d’incoherència quan encara conserven restes de legitimitat moral moderna per condemnar el racisme, la intolerància, el masclisme o la tortura. ¿Per què haurien de ser preferibles aquests valors als seus contraris? És el que deia un

dels joves de la Banlieue parisenca que cremava autobusos; quan un periodista li preguntà per què ho feia, la resposta va ser: “¿I per què no?”...

La manera com estem servint-nos d’internet afavoreix el no-pensament. Es delega el pensament en la tecnologia, es guanya temps i comoditat, però es perd el més important.

Des de la Segona Guerra Mundial, llibertat és igual a afebliment de les certes, que ens portaria a la convivència pacífica. Però l’actitud d’abdicació intel·lectual ens porta a una altra mena de totalitarisme relativista tot i intentant fugir del suposat totalitarisme de la raó.

Si segons aquests autors tot és caos, no hi ha ordre, si no existeix l’objectivitat, un intent objectivador de la realitat és tan enganyós com qualsevol altre. Per tant, **tot val**. I que a ningú se li acudeixi anteposar el seu al teu.

El resum d’aquest panorama tan desolador serà que: “Veritat és tot allò que ets capaç de defensar amb èxit”. És qüestió de poder i de mitjans de difusió. A la qual cosa l’autor oposarà com a antídote, al final del llibre, la frase d’Hannah Arendt: “...La llibertat d’opinió és una farsa si hom no garanteix la informació objectiva i no accepta els fets mateixos...”

Per a la pregària: Jn 8, 12-31

Per al diàleg:

- Es pot viure sense criteris de veritat?
- Es diu molt: “aquesta és la *teva* veritat”. Què us sembla?
- Tens per costum contrastar les notícies que t’arriben?